

תוצאות תחרות רשימות מס. 11

ובעלת נסיון קרב רציני תהיה נוטה לנצל כל הניתן בכל הזדמנות חשובה. תכונה זו היא היא כולשר הניידות האמתי של כל כוח צבאי.

הוא מוסיף ואומר, מנסינו בצבא הבריטי בימי מלחה"ע השניה: קומץ אנשים במקום ובזמן הנכונים — היתה לו השפעה רבה יותר על גורל הקרב מאשר לכוז גדול ממנו פי עשר כעבור עשרים וארבע שעות.

רוב הכותבים מתרכזים ברשימותיהם בתשובה על השאלה: כיצד יוכל אותו קימץ אנשים להגיע למקום הנכון בזמן הנכון?

על כך — מרשימתו של סג"מ שמחה האוז:

„לא דיין נפוליון באמרו שצבא צועד על קיבתו. צועד הוא קודם לכל — על רגליו. ופיתוחן של אלה, פיתוח כושרן, בד בבד עם פיתוח כושרו הכללי של הגוף — זאת יש להשיג בטפחנו את ההליכה בצבא. עלינו לשר אופף לכך שהצבא, ביחוד החי"ר ויחידות ה-שדה, יוכל לסמוך במאת האחוזים על רגליו שתובלנה אותו לכל מקום אשר אליו יצטרך להגיע.

ביחוד אמור הדבר לגבי החי"ר, אשר כבר שמו מורה על קשר הדוק עם רגלים. הוא במיוחד צריך להיות בעל כושר לשאת מסע ממושך, מייגע או מהיר, אשר בסופו יהיה מוכשר לבצע משימה שהוטלה עליו. הן ביום והן בלילה.

יש לשאוף שעם פיתוח ההליכה, כוח הסבל, כושר הגוף לשאת מטע קשה יפותחו בחייל מספר ערכים מוסריים ראשוניים — אך חשוב-

ההיענות הרבה לתחרות רשימות מס. 11 מעידה, כי טיפוח כושר ההליכה הנו נושא הקרוב ללבם של מפקדים רבים בכל ימות השנה, ולא דוקא בימים שלאחר מפעל הצעדה השנתי 1956. מסקנה זו אף קיבלה חיזוק יתר לאחר עיון בתוכנו של הרשימות שגשלו לתחרות — המדגישות כולן כאתת את הצורך בהליכה של כל החוגים בכל ימות השנה עד להיותנו „עם הולך“, כדברי אחד הכותבים.

כמה מן הכותבים מתיחסים לחלקם של דרכי המחשבה ושל המוראל כבנין כושר הניידות של צבא. ביטוי ממצה לנקודה זו מצאנו ברשימתו של אביגדור גולדשטיין מקיבוץ „החותרים“:

„אינני נמנה על המאמינים שניידות נובעת בראש ובראשונה מן המכונה המקנה לנו מהירות ובטחון. לו היו הדברים כך הרי יכולנו להטיל את הבעיה כולה על אגף האפסנאות ועל חיל התובלה מאחר שיש לנו יכולת מיכון. אולם אני סבור שמבחינה צבאית קיים כושר גיידות רק שעה שקיים רצון להלחם; אין זה סתם ענין של הסעה ושל מהירות אלא היכולת לעמוד בפני אש ולהנחית אותה היא הקובעת בסופו של דבר את כושר הניידות. ומשום כך הניידות בצבא הנה יותר ענין של מחשבה ורוח מאשר ענין של ציוד טכני. השאלה היא: הבוטח הנך בכוחותיך העצמיים והנכון הנך לקבל את משא האחריות לחיים ולמות שבמצבי קרב? כושר הניידות בצבא כולו או ביחידה כלשהי בתוכו הנו, בעיקרו של דבר, בבואה נאמנה של המנהיגות באותו צבא או יחידה. יחידה בגודל כלשהו החדורה ברוח פטריוטיות של אמת מאומנת היטב,

לפתח מספר ערכים, כגון עזרה לחבר כושל

והוא ממשיך ומציע דרך לביצוע הדבר:

„כל יחידות צה"ל חייבות, לדעתי, לקיים צעדה אחת למרחק 40 ק"מ תוך 8 שעות כל שלושה חודשים, כאשר היחידה הצועדת נרשאת אתה ערד-קרב מלא. באופן זה אפשר להעמיד את כל יחידות צה"ל על כושר הליכה מצוי. ומתוך הנחה, כי אימון זה ינוצל באופן מושכל, יוכל החייל בתקופת שירותו להכיר את הארץ במידה לא מועטה“.

רוב הכותבים משלבים ברשימותיהם את בעית צעדת האורחים עם בעית כושרם של אנשי המילואים.

כותב סגן ראובן ראובני:

„לדאבונו רגילים אנו לנסוע יותר מדי בכלי תחבורה (אומרים שחבל על הסוליות...) אך עם כל הנוחיות הזאת עלינו לזכור כי אנו עלולים לעמוד גם במצבים לא נוחים ועלינו להיות מוכנים לכך. אי לכך יש ללכת גם ברגל — וכיצד? — נתרגל זאת בקלות ע"י הליכה ברגל יום יום למקום העבודה וחזרה ממנו לפחות 2 ק"מ לכל צד (זה יגוול מאתנו 5 ק"מ). 40 דקה ליום אך הברכה הצפונה בואת רבה היא) ולפחות פעם בשבוע ללכת 5 ק"מ בצורה זאת נגיע לכושר גופני טוב ולא נתנן כתוצאה משיבה יום-יומית במשרד.

מעל הכל על יחידות המילואים לבצע לפחות אימון תלת-חדשי אחד שיוקדש בעיקרו ל"מסע; בהקרא היחידה לשירות תגיע למקום המרוחק כ-20 ק"מ ממקום האימון. תתארגן בו, תצטייד במהירות ותנוע לשטח האימון. דבר זה יגוול בס"ה כ-6 שעות מהאימון ה"כללי אך שכרו רב. אותו הדבר יעשה בגמר האימון: היחידה תתפרק מהציוד היחידתי במקום האימון, תערוך מסע של 20 ק"מ עם הציוד האישי לנקודה שבה תתפרק בכלל ומשם יסע כל אחד למקומו. כך, לאט לאט ובהדרגה, נגיע לדרגת אימון בהליכה ונדע לצעוד בגאווה לקראת הבאות“

ביום קובעים, כגון: עזרה לחבר כושל, עזרה הדדית, והבטחת שלומו והצלחתו של פצוע. בקיצור: עלינו להשיג חי"ר כזה אשר שום מסע, ויהי זה הארוך והממושך, המפרד וה"מהיר ביותר לא יפגע בכושרו הקרבי. חי"ר אשר בעזרת רגליו יפתיע את האויב, אשר בסיכום האפשרויות שתבאנה אותנו להשגת נצחון — יובא גם כושרו ללכת היטב.

דבר זה, ללא הסתייגות שהיא, אמור לגבי שאר יחידות שדה, (חת"ם, חש"ן וכד'), מאחר ולעולם לא נדע אם תנאי שדה הקרב לא יאלצו להפוך לחי"ר (ולו אף במקרה הביש של נסיגה, תגבורת בהולה לחי"ר או היחלצות מכיתור) ולעולם לא יהיו תנאיו של פלס או חבלן שונים מתנאי חייל החי"ר הרגיל. איך נשיג ונממש שאיפות אלה? — רק על ידי חינוך, מאמץ ומאמץ ללא גבול.

סגן ראובן ראובני, מכפר-סבא מציב חמישה כללי יסוד למסע להשגת מטרת אלו:

- א. כל חייל ישא את נשקו האישי;
- ב. כל חייל ישא את התחמושת האישית וה"יחידתית הממוצעת לכל קרב;
- ג. חייל הנושא נשק אחר או כלי-שירות אחר בקרב, כגון: מרגמה, בווקה, אלונקה, מכשירי קשר — ישאו עמו במסע;
- ד. יחידת שדה תערוך מסע בשיתוף גורמים אחרים העלולים להדרש לעזרה בשעת קרב, כגון: יח' מרגמות 120 — בשיתוף עם נהגי פרדות, כשהמרגמות עמוסות על הפרדות;
- ה. יחידת שירותים — כנ"ל. כגון: חר"פ בשיתוף עם נהגי פרדות בהובלת ב"ח שדה והקמתו; יחידת האספקה כנ"ל, ב"הגשת אספקה או תחמושת לשדה הקרב“.

הכרת הארץ אגב צעדה הנה נקודה נוספת, שרוב הכותבים מתיחסים אליה ברשימותיהם. כותב סגן יואכים זוננברג ממושב ארבל:

„ישראל הנה ארץ קטנה — ובכל זאת לא אגוים אם אומר כי כמעט ואיננה מוכרת ל"אוכלוסיה היושבת בה. שומה עלינו לשאוף לכך, כי כל חייל בצה"ל יהיה בן בית בכל אזור מאזורי הארץ“.

„ומהי מטרתנו בטיפוח ההליכה בקרב הציבור האזרחי, וכיצד נפעל לאורה? זו בעיה מעט יותר מסובכת וקצת יותר קשה, מאחר ואי אפשר להכריח את האזרח ללכת, והציבור האזרחי מאורגן פחות מהצבא.

אמנם יש לעם ישראל שיא עולמי ב־40 שנה צעידה וכינויו הוא „היהודי הנודד“. אך מס־תבר שהעברים מעדיפים לשבת כשאין צורך ללכת, והמצב לא השתנה עד עצם היום הזה. לנו בתור עם לוחם יש צורך בהחדרת ספורט מחשל ומחסן לתוך העם, מאחר וספורט זה הוא המשך ישיר לתקופת מילואים קצרה ובלתי מספקת.

יש צורך להחזיר בציבור האזרחי את ההליכה, עד שתיהפך לספורט לאומי, ספורט שמעודד וממריץ השגת שיאים לקבוצות ובודדים ו־ספורט הגורם הנאה להמונים. עלינו להפוך את ההליכה למצרך עממי, עד שנוכל לראות נוער, משפחות שלמות ואף קשישים מבלים יום או יומים מנוחה בטיול רגלי בשדה, עלינו לשאוף שההליכה המאורגנת או האינדוידואלית תכנס לאתלטיקה בתור מקצוע חשוב. יש לחנך את העם ללכת.

ויש לחנכו עוד מהגן, לדרוש מהגנות ש־תטילנה עם עולליהן בשדה, ממורי ביה"ס העממי להרבות בטיולים מאורגנים ברגל ואף לטייל בכלל הודמנות, כגון שעורי טבע וכו'. במסגרת ביה"ס התיכון נכנס גורם חדש ל־מסגרת — הגדנ"ע. ואכן רב כוחו, אך אין הוא מנצל כראונו, לדעתי. מוטב היה להפנות

יש להכניס את ההליכה להוי הארץ!

את מרצו לאפיק סיירות וטיולים על־חשבון תס"ח ותותחנות וכד'.

יש לארגן טיולים ומסעי צעידה ותחרויות בנושאים אלה בין ביה"ס התיכוניים ובמסגרתם או בשיתוף עם הגדנ"ע, ויש לשתף בכך את כל התלמידים. יש להקים תנועה חזקה לעידוד ספורט הצעידה, שיוזמיה יהיו הגופים המתאימים לכך, גדנ"ע משרד הבטחון, איגוד הספורט, תנועות הנוער למיניהן, אגודות ה־ציידים, הקלעים ומכבי־אש וכל גוף אזרחי מתאים אחר, יש להכניס את ההליכה להוי הארץ!

הצעה מפורטת על „התנועה לעידוד ספורט הצעידה“ מצאנו ברשימתו של סגן־משנה דוד רותם, מחיפה.

„להלן הצעתי לקראת מפעלי הצעדה העתי־דים:

יש להקים גוף ציבורי המורכב מנציגי הצבא, אגודות הספורט, אגודות מטיילים ונציגי ה־חברות לידיעת הארץ וחובבי הטבע. גוף כזה יעמוד בראש מפעלי הצעדה ויתכנן את צורת ארגון הצעדות במשך כל ימות השנה, ויבחר את נתיבי הצעידה, שיתוף נציגים מחוגים אלה, יבטיח שהצעדה לא תהיה מסע מזורז על כביש אספלט בלבד, אלא מסע־טיול ל־חישול הגוף ולהכרת נתיבי הארץ ושביליה, עברה ההסטורי וצמחיתה, אשר למדריכים־מלוים — בטוחני שבין ציבור המטיילים בארץ ימצאו רבים שיהיו מוכנים להנחות ולתת דברי הסבר לטיולים מסוג זה. רישום מראש של הנכונים להשתתף יאפשר מיון וחלוקת המסעות על פני כל הארץ ובחירת מנחים מתאימים לכל אזור ואזור.

מסעות כאלה אפשר לבצע בימי חול־המועד שבחגים המרובים אצלנו, בשבתות וכדומה, וכך יובאו למפעל זה מאות ואלפים הנכונים לצעוד, בחלקם הצועדים במשך כל ימות ה־שנה במסגרות בלתי קבועות אחרות ובאופן פרטי.

אחת לשנה תערך הצעדה ה"מסורתית" שב־סיומה יקבעו היוצאים לתחרויות וליצוג בין־לאומי. נראה לי שבצורה זו תושגנה תוצאות נאות, תורחב מסגרת הצועדים ותוכר החשי־בות הרבה שבצעידה.

ולסיכום, אל לנו לשכוח שאין הצעדה על כל צורותיה, צעדה לשמה, יש לה תכלית והיא

צועדים באלפיהם בכל דרכי הארץ

הפרס לתחרות זו ניתן, לפי החלטת המערכת, לרשימותיהם של סג"מ דוד רותם וסגן אליאש זכאי. להלן ניתנת במלואה רשימתו של סגן אליאש זכאי.

טיפוח כושר ההליכה

ואילו את המשימות יש לבצע גם בצמצום השימוש ברכב. עיקר תפקיד חילות השדה הוא לעזור ולהשלים את פעולתו של חיל הרגלים, ועליהן להתאים את עצמן אליו, גם כשנה מחייב מאמץ "רגלים" ניכר.

באשר לציבור האזרחי, גם הוא יתקל באותן אי-הנועמיות של המצב המלחמתי. היצאת כלי רכב מתנועה והריסת דרכים הגן תופעות של יום יום. אזי יאלץ גם האזרח ב"עורף" לכתת את רגליו.

ההליכה אינה אך ורק תחליף לחסרון רכב. בכל החילות וכן בציבור האזרחי יהיה לפעמים שימוש יעיל ברגלים חיוני וקובע לגבי מבצעים חשובים. ואין מי שיוכל להתנחם בלבד שלא היא יועמד במבחן מכריע זה אי-פעם.

בעתות רגיעה נוכל לראות את ההליכה כאחד מענפי הספורט. והצעדה האחרונה נשאה בעיקר אופי כזה. מסעו ומצעדים מרוממים את רוח היחידה, משפרים את הרגשתו הפרט ומעלים את הכרת ערכו, בידעו שהוא יכול "ללכת" לגמלא מרחקים או לרוץ. ושהוא יכול לסמוך על כוחות עצמו אף בעייפות ותחת לחץ. נטיעת הרגשה זו בחייל וביחידות חשובה לחישולם.

הדרך הטובה לטיפוח כושר ההליכה היא פשוט — ללכת. חייל הרגלים הולך, זהו אולי החייל, שבסיכומו של דבר הולך יותר מאחרים. רצוי להרבות בהליכה בכל הזדמנות שאי נראית כאפשרית. יציאה לאימונים וחזרה — בהליכה. כמובן באם אין המרחק גדול מכדי לפגוע באימונים עצמם. הדבר אמור לגבי הזמן הקצוב. אין ההליכה מורידה, ואסור שתורי מכושרו של החייל להתאמן אח"כ. יש לנצל יציאות לאימונים הגם שאינם אימוני שדה — כגון מטווחים, ועוד — ולעשות בהליכה. רצוי להרבות במסעות במחזורי האימונים, ומשום

העלאת הכושר הגופני והנכונות של כל פרט, על מנת שבכוא העת יהיה כשיר יותר ונכון יותר לביצוע משימתו. לפיכך נראה לי שבי-סיומה של כל צעדה אפשר להוסיף עוד תרגיל-מבחן או מאמץ אחרון, לדוגמה, מבחני "אות הקלע", מעבר מסלול מכשולים, או ריצת-שדה 1500 מטר.

יש לקוות שההתענינות הרבה בציבור עקב תחרויות הצעדה, בתוספת ארגון נכון ויעיל, יביאו בכנפיהם לצעדה הבאה, צועדים באל-פיהם בכל דרכי הארץ ונתיביה.

המטרה הסופית של כל עבודת הצבא בימי שלום היא הכשרת החילות והכנתם לעמידה במבחן העליון — התמודדות עם האויב לכשתבוא. נוכל לחלק עבודת הכנה זו לשתי צורות כוללות — לימוד טכני ואימון ותרגול פיזיים (כל פעולות השגרה האחרות — מנהלה, אחזקה וכד' — הגן רק משרתות את עבודת ההכנה הזו). האימון שואף להקנות לחייל אותן תכונות, ולהביאו לאותה רמה שתיתן יסוד להניח שיפעל כהלכה במבחן. לחלק האימון שייך גם טיפוח כושר ההליכה, שהגן חלק בלתי נפרד משאר התכונות שיש לטפח בחייל. חשיבותו אינה נוספת מזו של כושר קליעה טובה או תמימצאות בשדה.

ברור לכל, שלמרות המיכון הגבוה הקיים כיום בצבאות, נשארה עוד צורת התנועה העיקרית קשורה ברגלים. הדבר נכון הן לאימונים בתקופות רגיעה, ועל אחת כמה וכמה — בעתות מלחמה. אז המאמץ הנדרש מהחייל (בכל היחידות, ואף מהאזרח) מגיע תכופות לממדים גדולים ביותר, ועם זאת חמורות המגבלות על תנועת כלי-רכב עד שלעתים יש הכרח להוציאם מהשימוש. הליכות ממושכות או מהירות, ולרוב תחת לחץ, הגן לפעמים הכרחיות ומותבנות ע"י עצם איפיו של מבצע מסוים (הסתערות, הסתננות, מעבר שטחים בלתי עבירים לרכב, התקדמות בלילה וכד').

חייל הרגלים, כנושא העיקרי של הפעילות הקרבית, משתמש רבות ברגליו; ואין חולק על כך, שנחוצה רמה גבוהה של כושר הליכה ביחידות החי"ר. יחידות השדה האחרות ויחידות השירותים משתמשות אמנם ברגליהן פחות מחייל-הרגלים, אך אין להבטיח, שכך יהיה הדבר גם בזמנים של פעילות מלחמתית, שאז, כאמור, מוגבל ביותר השימוש בכלי רכב. ואל להן ליחידות, אלו לראות את עצמן כצמודות לרכב. הרכב הגן כלי צור, המקל עליהן לבצע את משימותיהן.

ההגייסות מוסעים. כמובן שיש לערוך קודם את התרגיל ככתבו. בנושא לוריאציות ולאיוון מתקדם אפשר להכניס "סיפור" על הוצאת הרכב משימוש, ואז — קדימה! אמצעי נוסף לעידוד האיוון בהליכה הוא התחרויות. הן האיוון לתחרות והן התחרויות צריכות להיות יחידתיות. קרי, עליהן לכלול את כל אנשי היחידה, כשם שהכל חייבים ללמוד את הרובה.

בציבור האזרחי אפשר לטפח את כושר ההליכה כענף ספורט, ואחד האמצעים לכך הוא ארגון תחרויות כמפעל הצעדה. כמו כן ארגון טיולים ע"י מוסדות וארגונים שונים, ושוב למקומות מעניינים וקשים, וכמובן — בהליכה.

סגן אליאש זכאי

דומה ל"טיולים" ו"סיורים" ברגל בחלקי ארץ שונים מעניינים ויפים, וקשים להליכה, גם בשאר תקופות השירות. יש לעשות זאת בצורה מושכת ומעניינת, ולא להכביד בהליכות מיותרות. (הרנח שבהליכה מוגזמת יכול לצאת ב"הפסד" של "ירידה לנשמה" או על חשבון איוונים אחרים. לכן כדאי לשלב את ההליכה עם שאר הגורמים). מסעות צריכים להיות בנויים ככל איוון "מן הקל אל הכבד" ודוקא כאן יש מפקדים ה"שוכחים כלל זה. יש הדולגים על ה"קל" ונמצאים "שוכחים" את החייל. ויש המנרתים על הכבד, ונמצא האיוון לוקה בעיקר.

אין הררכים הנ"ל — מסעות וטיולים — שונים בעיקרם לטיפוח כושר ההליכה ביחידות שונות. יש להרבות בתרגילים, שבהם על החייל ללכת גם אם "סדר מהלך התרגיל" הוא כזה.

